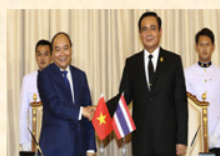

Tàu thuyền Trung Quốc hiện diện gần Thị Tứ; Việt Nam - Thái Lan nhấn mạnh tự do lưu thông trên biển; Philippines thúc đẩy khai thác dầu khí ở Biển Đông; Mỹ - Nhật phân đôi hành động đơn phương cưỡng ép trên biển.

TỔNG HỢP BIỂN ĐÔNG TUẦN QUA

(từ 14/8 đến 20/8/2017)

- Tướng Trung Quốc chỉ trích Mỹ 'sai lầm' ở Biển Đông
- Tàu thuyền Trung Quốc hiện diện gần Thị Tứ
- Việt Nam - Thái Lan nhấn mạnh tự do lưu thông trên biển
- Philippines thúc đẩy khai thác dầu khí ở Biển Đông
- Philippines nói Trung Quốc sẽ không chiếm thực thể mới ở Biển Đông
- Mỹ - Nhật phân đôi hành động đơn phương cưỡng ép trên biển
- Không quân Thái Lan - Trung Quốc tổ chức diễn tập chung

Tình thái của các quốc gia

+ Trung Quốc:

Tình Trung Quốc chỉ trích M 'sai lầm' ở Biên Phòng. Trong cuộc gặp với Chủ tịch Hội đồng Tham mưu trưởng Liên quân M, Đại tá Joseph Dunford ở Bộ Chỉ huy 17/8, Thượng tá Phạm Trường Long, Phó chủ tịch Quân ủy trung ương Trung Quốc cho hay cả hai xây dựng lòng tin giữa quân đội hai nước tiếp tục cải thiện tuy nhiên, “những hành động sai lầm trong vấn đề Đài Loan, việc triển khai hệ thống phòng thủ tên lửa THAAD ở Hàn Quốc, hoạt động của tàu chiến và máy bay M ở Biên Phòng, và hoạt động do thám trên không và bí mật Trung Quốc gây ảnh hưởng không tốt đến mối quan hệ và sự tin cậy giữa quân đội hai bên”.

+ Việt Nam:

Xác minh tin Philippines-Trung Quốc có thể hợp tác dầu khí ở Biên Phòng. Tại cuộc họp báo thường kỳ ngày 17/8, người phát ngôn Bộ Ngoại giao Việt Nam Lê Thu Thu Hằng cho biết: “Việt Nam đã nhiều lần nói rõ rằng có đầy đủ cơ sở pháp lý và bằng chứng lịch sử khẳng định chủ quyền của mình đối với quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa. Theo tinh thần đó, chúng tôi yêu cầu tất cả các bên liên quan tôn trọng chủ quyền, quyền và lợi ích hợp pháp của Việt Nam trên Biển Đông được xác định trên cơ sở luật pháp Quốc tế, trong đó có UNCLOS 1982.”

Vụ thông tin Việt Nam và nhân lô tên lửa Brahmos của Ấn Độ

, người phát ngôn Bộ Ngoại giao cho biết “Căn nhân mạnh mẽ rằng Việt Nam kiên trì chính sách quốc phòng hòa bình, tự vệ. Việc mua sắm các trang thiết bị quốc phòng của Việt Nam là phù hợp với chính sách quốc phòng hòa bình, tự vệ, là việc làm bình thường để bảo vệ đất nước.”

+ Philippines:

Philippines nói Trung Quốc sẽ không chiếm thềm lục địa ở Biên Phòng. Phát biểu trước mặt phiên điều trần của quốc hội 14/8, Bộ trưởng Quốc phòng Philippines Delfin Lorenzana cho hay Philippines và Trung Quốc đã đạt được một

"t m c" Bi n Ông nh m ng n chi m gi thêm các th c th Bi n Ông, "Trung Qu c đ m b o không chi m gi các th c th m i và không xây d ãng b i c n Scarborough." Ông Lorenzana không bình lu n gì v thông tin c a m t ngh s

n c r ãng 5 tàu Trung Qu c hôm 12/8 xu t hi n cách đ o Th T kho ãng 5km.

Tàu thuy n Trung Qu c hi n di n g n Th T. Phát bi u trong m t cu c h p báo ngày 15/8, Ngh s H vi n Gary Alejano (ãng cánh h u Magdalo) cho hay, "ngu n tin c a ông này cho bi t v s xu t hi n đ áng ng c a các tàu Trung Qu c, g m 2 tàu khu tr c, 1 tàu h i c nh và 2 tàu cá c l n, cùng l c l ãng dân quân bi n cách Th T 1-3 h i lý v phía b c." Theo ông Alejano, đ a trên m t báo cáo tr c đó 2 ngày, tàu cá c a Trung Qu c c ãng đã ng n tàu c a C c ng ngh i p c a Philippines (BFAR) đi vào g n Th T, "Tôi kêu g i quan ch c chính ph Philippines minh b ch v tình hình trên th c đ a và Philippines đ m b o quy n l i trong đàm phán song ph ãng v i Trung Qu c".

V i v i c này

, T l ãnh Qu n đ i Philippines T ãng Eduardo Año cho bi t đ áng xác minh tính xác th c n i dung này v i B ngo i Philippines vì B Ngo i giao là c quan duy nh t đ c ra các tuyên b v các v n đ i liên quan đ n Bi n Ông. Trong cu c h p báo ngày 16/8,

Ngo i tr ãng Alan Peter Cayetano cho hay, "Tôi không th xác nh n ho c bác b (thông tin c a Ngh s

Alejano

) b i đây là m t ph n c a các trao đ i v i trung tâm ch huy. Nh ãng Tôi s thông báo v i các b n n u tình hình đ áng báo đ ãng v ngo i giao hay quân s.

Theo Ngo i tr ãng Cayetano

, s hi n di n c a tàu Trung Qu c không nên coi lý do đ báo đ ãng. Tàu M v n hi n di n trong khu v c nh ãng Philippines không quan ng i b i M là đ ãng minh. N u coi Trung Qu c là k thù thì m i đ ãng thái n c này s đ u gây quan ng i. Ông Cateyano tr n an tình hình r t n đ ãnh và đ ãnh Philippines v n gi i liên l c v i Trung Qu c thông qua i s và B Ngo i giao.

Philippines thúc đ y khai thác đ u khí v i Trung Qu c Bi n Ông.

Trong bu i đ iu tr n h vi n hôm 15/8, Ngo i tr ãng Philipines Peter Cayetano cho hay Philippines đ áng cân nh c cách th c đ khai thác tài nguyên đ u khí v i Trung Qu c Bi n Ông. Tuy nhiên b t c ho t đ ãng liên doanh nào c ãng c n tuân th l u t pháp Philippines và không làm t n h i ch quy n lãnh th, "N u chúng ta có th đ t đ c m t th a thu n th ãng m i t t h n Malampaya t i các khu v c tranh ch p thì ng i dân làm sao có th ph n đ i đ iu đó." Gi ãng khí đ t nh t Philippines là Malampaya đ ki n s c n ki t vào n m 2024.

Ngo i tr ãng Philippines hôm 17/8

cho hay Tổng thống muốn khai thác chung với Trung Quốc ở cả khu vực tranh chấp và không tranh chấp ở Biển Đông. Các dự án và thăm dò có thể là dầu, khí đốt, sinh vật biển và các nguồn tài nguyên khác và Philippines sẽ đưa ra một khung pháp lý, có thể thực hiện. Ngoại trưởng Cayetano cho biết thêm đã đề nghị sẽ giúp đỡ của Bộ trưởng Ngoại trưởng Alfonso Cusi và các luật sẽ thõa ra khung pháp lý như vậy.

Công hôm 17/8

, Ngoại trưởng Philippines Ernesto Abella trả lời báo chí cho hay Tổng thống Duterte hoan nghênh hợp tác với quốc tế trong việc thăm dò và khai thác khoáng sản và khí đốt ở Biển Đông, không giới hạn với bất cứ một đối tác duy nhất nào. Bất cứ thỏa thuận liên doanh (venture) nào đều phải tuân theo Hiến pháp, nội luật của Philippines và có lợi cho quốc gia và có lợi cho người dân Philippines.”

Quan hệ các nước

Thái Lan xác nhận mua tên lửa hành trình của Mỹ. Ngày 14/8, Hội quân Hoàng gia Thái Lan xác nhận nước này sẽ mua một số tên lửa hành trình RGM-84L Harpoon Block II từ Mỹ, đồng thời cho biết sẽ tên lửa này sẽ được trang bị cho các tàu chiến mà nước này đã đề xuất mua của Hàn Quốc. Ngoại trưởng Hội quân Jumpol Lumpikanon cho biết thỏa thuận mua tên lửa của Mỹ không phải là hợp đồng mới mà là một phần trong hợp đồng đóng tàu khu trục được ký với Hàn Quốc từ năm 2014. Chính phủ Thái Lan và hội quân nước này đã bắt đầu trích sau khi xuất hiện các thông tin báo chí từ Washington cho biết Bộ Ngoại giao Mỹ đã thông qua hợp đồng bán các tên lửa RGM-84L Harpoon Block II cho Thái Lan chi phí ước tính 828 triệu baht, tương đương 24,9 triệu USD.

Việt Nam - Thái Lan nhấn mạnh tầm quan trọng của tự do lưu thông trên biển. Thứ trưởng Nguyễn Xuân Phúc đã có chuyến thăm chính thức Thái Lan từ 17-19/8 theo lời mời của Thứ trưởng Thái Lan Prayut Chan-o-cha. Tuyên bố chung sau cuộc gặp khẳng định “Hai nhà lãnh đạo nhấn mạnh tầm quan trọng của việc các bên thực thi toàn diện DOC, xây dựng lòng tin, tôn trọng các nguyên tắc tự kiềm chế, không sử dụng vũ lực, giải quyết các tranh chấp phù hợp với luật pháp quốc tế, bao gồm UNCLOS. Hai nhà lãnh đạo tái khẳng định ủng hộ đối với việc ASEAN - Trung Quốc tiến tới COC ở Biển Đông.”

Không quân Thái Lan - Trung Quốc tiếp xúc diễn tập chung. Cuộc diễn tập mang tên “Eagle Strike 2017” diễn ra từ 17/8-3/9 tại căn cứ không quân Thái Lan với nội dung tham gia nghiên cứu khí, chiến thuật chiến đấu và các chiến thuật không quân chi

đều trên thực tế. Trung Quốc có 6 máy bay tham gia tập trận. Cuộc diễn tập đầu tiên giữa hai nước theo mô hình này bắt đầu vào tháng 11 năm 2015.

M - Nhật phản đối hành động đôn phồng căng ép trên biển. Ngày 17/8 tại Washington DC đã diễn ra cuộc Hội đàm 2+2 giữa Bộ trưởng Ngoại giao và Quốc phòng M - Nhật. Về tranh chấp biển, Tuyên bố chung khẳng định: “Các Bộ trưởng đã bày tỏ quan ngại sâu sắc về tình hình trên Biển Đông và tái khẳng định quan điểm phản đối các hành động bất hợp pháp của các nước yêu sách, bao gồm cả tảo đảo và quân sự hoá các thực thể tranh chấp, có thể dẫn tới việc thay đổi nguyên trạng và làm gia tăng căng thẳng. Các Bộ trưởng tái khẳng định tầm quan trọng của các cơ chế giải quyết hòa bình tranh chấp biển thông qua việc tôn trọng tiến trình ngoại

giao và pháp lý, bao gồm Tòa trọng tài. Các Bộ trưởng nhắc tiếp tục đề cập và phán quyết của Tòa Trọng tài và bày tỏ ủng hộ nỗ lực Trung Quốc - ASEAN tiến tới Bộ Quy tắc ứng xử hi hữu qu và ràng buộc pháp lý ở Biển Đông.

Phân tích và đánh giá

“Tuần tra Biển Đông: Liệu đối ng của Trump có hiệu hoạt động này không?” ” của Andrew Chubb

Ngày 10/8, một tàu chiến của Hải quân M đã thách thức yêu sách chủ quyền của Trung Quốc đối với vùng lãnh hải xung quanh Á Vành Khăn ở Biển Đông. Bằng cách đi 6 giờ trong phạm vi 12 hải lý của hòn đảo không l đã được Trung Quốc xây dựng trên rạn đá này, tàu khu trục USS John McCain đã khẳng định nguyên tắc được quy định rõ ràng trong UNCLOS rằng không nước nào có thể tuyên bố chủ quyền đối với những khu vực lãnh hải mới bằng cách xây dựng các đảo nhân tạo.

Nguyên tắc trên là một “bộ đôi” chng lợi s m rộng đáng kể quyền lực hành chính-pháp lý của các nhà nước tại những khu vực đối diện vãn tng là “khu vực chung” kể từ giữa thế kỷ 20. Tuy nhiên, không rõ Chính quyền của Tổng thống M Donald Trump có đánh giá cao mục đích động sau các hoạt động FONOP hay không, ch nói đến việc tán thành mục tiêu đó

Dòng nh hiện t FONOP đc chính quy n Trump s dng nh là mt công c đàm phán trong các v n đ khác ch không phi m c đích ban đ u c a các ho t đng này. i u này v a phi th c t v a ph n tác dng, c th :

+ Xét trên th đi m th c hi n FONOP (không ho t đng nào trong 4 tháng đ u tiên và 3 ho t đng liên ti p trong 2 tháng ti p theo), dòng nh Nhà Trng đng s dng FONOPs làm công c đàm phán, yêu c u nh ng b t phía Trung Qu c trong v n đ B c Tri u Tiên. i u này có th đ a ra d u hi u sai cho các n c trong khu v c r ng M không th c s cam k t tôn trng các quy t c lu t pháp n u không phù h p v i các tính toán khác c a n c này.

+ Các ho t đng FONOP mang tính bi u t ng là chính, vì v y gi m thi u nguy c t phía Trung Qu c nh ng đng th i c ng h u nh không có kh n ng thay đ i hành vi t phía n c đ i th . Trong khi đó, nó t o c h i cho Trung Qu c có th kh c h a M nh k gây r i trong khu v c th m chí còn s dng đ làm lý gi i cho ho t đng quân s hoá c a mình.

+ Tuy nhiên, vi c th c hi n FONOP theo ki u g n đây c a M c ng th hi n mt phép th thú v đ i v i Trung Qu c. Thông th ng, Trung Qu c th ng đ a ra tuyên b mt cách nhanh chóng, n i b t và công khai tr c m i FONOP c a M k t khi các ho t đng này đc kh i ph c h i cu i n m 2015. Song trong t t c các tr ng h p, Trung Qu c đ u ch ra tuyên b ngay sau khi các ph ng ti n truy n thông ph ng Tây đ a tin 1 ho t đng nh th đã di n ra.

N u B c Kinh ch n cách công khai hóa các FONOP c a M mt cách t nguy n, vi c đó s cho th y các ban ngành liên quan - bao g m c nh ng ng i ph trách ngo i giao và tuyên truy n - th c s nh n th c đ c các l i ích khi đ a v n đ này vào trong ch ng trình ngh s công khai trong n c. i u này v c b n s xua tan b t k ý ki n nào cho r ng các FONOP cung c p mt công c h u hi u đ ép B c Kinh h ng t i h p tác v các v n đ khác. Mt khác, n u B c Kinh ch n cách ki m ch không bình lu n ti p sau m i FONOP ch a đc ti t l , đ i u này s cho th y B c Kinh v n ti p t c u tiên gi b i mt nh ng v n đ nh v y đ i v i công chúng.

“ **Không có Brexit t Biên Phòng** ” c a Donald R. Rothwell

Những tuyên bố gần đây của các quan chức cấp cao Vùng quốc Anh liên quan đến việc triển khai tàu chiến của nước này tại vùng Biển Đông trong thời gian tới tất nhiên đã gây ra một phản ứng mạnh mẽ tại Trung Quốc. Không giống như Mỹ, Anh không có chương trình tự do hàng hải.

Tháng 12/2016, khi tờ Thời báo châu Á tìm cách làm rõ vấn đề này tại Hội sở quán Anh ở Washington, Hội sở quán [đã khẳng định](#) rằng “Anh không tiến hành các hoạt động tự do hàng hải, mặc dù nước này sẽ tiếp tục thúc đẩy quyền của mình đi qua các vùng biển và vùng trời quốc tế khi cần thiết”.

Việc Anh phản hành tiến hành các FONOP “tương thích” với những tuyên bố gần đây của Ngoại trưởng Anh Boris Johnson và Bộ trưởng Quốc phòng Michael Fallon, những người đã không trực tiếp nhắc đến FONOP. Khi đó cấp vụ hai tàu sân bay mới của nước này dự kiến sẽ được đưa vào sử dụng vào năm 2023, ông Boris Johnson [nói rằng](#)

“một trong những nhiệm vụ đầu tiên của hai tàu hàng không mới của chúng tôi là sẽ đi qua eo biển Malacca”. Còn ông Michael Fallon [cho biết](#)

: “Chúng tôi đã không vạch ra những triển khai ban đầu những các bên sẽ mong đợi nhìn thấy những chiếc tàu này hoạt động ở khu vực Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương”.

Năm 2020 có lẽ là thời điểm sớm nhất để có thể nhìn thấy một trong những chiếc tàu sân bay mới của Anh hoạt động ở khu vực châu Á-Thái Bình Dương nói chung - và Biển Đông nói riêng - và đến lúc đó biết đâu một thỏa thuận liên có thể xảy ra. Về vấn đề này, các mối quan hệ luật quốc tế giữa Trung Quốc và Mỹ hay giữa Trung Quốc và Anh, cần phải được làm rõ.

Cả Trung Quốc và Anh, cùng với 164 quốc gia khác, là các bên tham UNCLOS 1982. Đáng chú ý, Mỹ không phải là một bên tham gia UNCLOS và điều này ngay lập tức làm giảm khả năng của Washington khi tranh luận với Bắc Kinh về việc tuân thủ công ước và luật biển. Do đó, Anh và Trung Quốc sẽ được đặt ở vị trí tốt hơn để giải quyết vấn đề pháp lý về biển thông qua khuôn khổ UNCLOS.

UNCLOS có một loạt điều khoản công nhận quyền hàng hải của tất cả tàu thuyền - bao gồm tàu chiến - trong lãnh hải, các eo biển quốc tế, các tuyến đường biển

quanh các quần đảo và trong vùng EEZ và vùng biển quốc tế. Và Biển Đông cũng phù hợp với các điều khoản này. Theo đó, bất kể số chuyến đng của tàu chiến nước ngoài thông qua những vùng biển này đều là việc thực hiện quyền tự do hàng hải.

Quyền đi lại vô hại phản ánh mối quan tâm này và theo UNCLOS, tất cả các tàu nước ngoài trong vùng lãnh hải không được tham gia vào các hoạt đng đe dọa.

Tuy nhiên, Trung Quốc tìm cách áp đt các điều kiện bổ sung đoi với các tàu chiến nước ngoài trong phạm vi lãnh hải của nước này khi qua lại vô hại thì một chủ thuyết nước ngoài phải được số chấp thuận tự trước hoc đưa ra thông báo trước cho các quốc gia ven biển và số di chuyển của các tàu chiến của họ đi qua lãnh hải của quốc gia ven biển”. Anh đã bác bỏ lại tuyên bố này của Trung Quốc và một số nước khác và vào năm 1997.

Những quan điểm khác biệt giữa Trung Quốc và Anh về UNCLOS liên quan đn thông báo trước và cho phép số di chuyển của tàu chiến tự do điều kiện cho việc Anh điều đng tàu hàng không mưu hóm đi qua Biển Đông vào năm 2020 và xa hơn nữa.

[“ Số thật bđi trong k sách ‘hai mtt’ của Philippines ? ”](#) của Richard Javad Heydarian

Các báo cáo gần đây cho thấy Trung Quốc đang thực chđt “sđi dây thòng lng” quanh đảo Thổ Thổ chiến lược mà Philippines tuyên bố chủ quyền bằng cách triển khai một số tàu hải quân và tàu tuần tra bổ biển một cách khiêu khích đn gần thực thể này.

Bđt chấp hải nghị thng đnh ASEAN diễn ra khá ttt đp tại Manila, nhiều ngđi Manila đang tự hải một lón nưa rng liou thái đđ “yđu đui” của Tng thng Philippines Rodrigo Duterte và vđn đđ này có phải là chiến lược quốc gia có hải qu hay không.

Trong suđt hải nghị bổ trng ASEAN được tự chđt tại Manila hải đđu tháng 8/2017, Philippines đã số đng đđc quyền của nước Ch tch luân phiên ASEAN đđ

bỏ v Bc Kinh trc b t k ch trich nào v ho t đ ng c i t o đ t đá và quân s hóa vùng bi n tranh ch p.

Philippines và Trung Qu c đang xem xét các Th a thu n Khai thác chung (JDAs) t i các khu v c ch ng l n, bao g m vùng bi n giàu khí hydrocarbon ngoài kh i phía Tây đ o Palawan. Trong phiên đ iu tr n t i Qu c h i, Ngo i tr ng Alan Peter Cayetano đã xác nh n kh n ng ti n hành các đ án th m dò và khai thác n ng l ng chung Philippines-Trung Qu c t i Bãi C Rong đang tranh ch p. Ông Cayetano nói: “N u chúng ta có th đ t đ c m t th a thu n th ng m i v i Trung Qu c t t h n th a thu n Malampaya t i khu v c tranh ch p, làm sao ng i dân Philippines có th tranh cãi v v c này?”.

Th m chí gi i lãnh đ o qu c phòng Philippines đ ng nh đang đ n ng h ý t ng v m t “t m c” v i Trung Qu c dù còn nhi u nghi ng i. Trong phiên đ iu tr n m i đây t i Qu c h i, B tr ng Qu c phòng Delfin Lorenzana, ng i t ng đ a ra c nh báo v các ý đ nh c a Trung Qu c trên bi n, kh ng đ nh r ng Bc Kinh đã cam k t “không chi m đ ng các th c th m i nào trên Bi n Đông” và ng ng “xây đ ng các c u trúc B i c n Scarborough”.

Tuy nhiên, các ngh s Qu c h i khác v n hoài nghi v cam k t s p t i c a Trung Qu c. Ngh s đ i l p Gary Alejano, m t c u quan ch c quân s, c nh báo v “nguy c H i quân Trung Qu c và L c l ng B o v B bi n c ng nh l c l ng dân quân n c này t p h p i phía Bc đ o Th T”. Các máy bay Philippines chuyên ch các quan ch c quân đ i c p cao, trong đó có ông Lorenzana, đã nhi u l n đ i m t v i s qu y r i t Trung Qu c m i khi h h cánh i đ o Th T khi bay qua đá Subi.

B t ch p n l c cao nh t c a ông Duterte nh m thúc đ y quan h song ph ng, Trung Qu c đ ng nh v n ti p t c quân s hóa và theo đ u i ch ngh a bành tr ng trong khu v c. T ng lai quan h Philippines- Trung Qu c cu i cùng s ph thu c vào các di n bi n trên th c t và v c gi cam k t thay vì đ a ra nh ng l i nói và c ch ngo i giao gi a các nhà lãnh đ o chính tr th ch “b đ”.

[“ C nh giác tr c ‘t m c’ Trung Qu c-Philippines i Bi n Đông ”](#) c a Prashanth Parameswaran

Một điều quan trọng là chính quyền Duterte vẫn chưa thể hiện rằng các công hội tại các “thị trường” với Bắc Kinh có liên quan các nguy cơ hay không. Dẫu vậy đây là một số lý do khiến chúng ta nên cảnh giác với thị trường mới của Trung Quốc và Philippines.

Liệu thị trường có kéo dài?

Nguy cơ đầu tiên đó là Trung Quốc sẽ không tuân thủ hoàn toàn thỏa thuận. Đó không phải là sự nghi ngờ vô lý nếu xét tới những gì tới từ Trung Quốc đã làm đến nay trong việc thực hiện các cam kết và thỏa thuận trên Biên Ông.

Trong 1/4 thế kỷ qua, kể từ khi các nước Đông Nam Á và Trung Quốc đàm phán trực tiếp với nhau về Biên Ông, Bắc Kinh đã ngang nhiên coi thường các cam kết mà họ tuyên bố, như Tuyên bố DOC hay cam kết không quân sự hóa Trường Sa của Chủ tịch Tập Cận Bình.

Những gì mà Trung Quốc đã làm với Philippines cũng không có gì khác hơn. Khi thỏa thuận Thăm dò Hợp tác giữa chính Biên (JMSU) có hiệu lực năm 2005, và bất đầu tan rã vài năm sau, Bắc Kinh đã nhanh chóng triển khai hành động khiêu khích đến phần, gây sức ép với ngoại giao với Philippines và thậm chí chặn trừ các tàu thăm dò địa chấn đến ngoài khơi Manila kêu gọi các công ty nước ngoài khác giúp họ thăm dò và khai thác tài nguyên.

Chính xác đây là loại thị trường gì?

Nguy cơ thứ hai đó là Philippines - trong lúc theo đuổi thỏa thuận - có thể cuối cùng sẽ phải từ bỏ nhiều hơn những gì họ có được. Mặc dù một số lợi ích tạm thời đã được triển khai công khai, như quyền tiếp cận Bãi biển Scarborough cho các ngư dân và cam kết của Trung Quốc không tuyên bố chủ quyền tại đó, nhưng thực tế rằng chúng “chẳng là gì” so với các thị trường liên quan mà Philippines thực hiện, như gặt hái một bên phán quyết của Tòa Trọng tài và làm suy yếu sự đồng thuận trong khu vực với nhau về Biên Ông với cách Chủ tịch ASEAN.

Thưa thưa của “ác qu”?

Ngay cu cùng đó là Chính quy Duterte, trong vi ký k t thưa thưa v Trung Qu, có th s cng c xu hng mà đ các nnc có yêu sách ch quy n Đông Nam Á và các bên liên quan s đ t h n n a vào cách ti p c n “đ n th ng đ c m” B n Đông thay vì cách ti p c n mang tính h p tác h n.

T n h i tr c m t b i s th đ ng c a Manila đã khá rõ, nh vi c các nnc Đông Nam Á khác có thái đ m m m ng h n trong v n đ B n Đông k t khi ông Duterte lên n m quy n hay vi c các n l c toàn c u đ đ i phó v i hành vi khiêu khích c a B c Kinh b gi m sút.

Tuy nhiên, có l h u qu đ ng lo ng i nh t là thông đ i p c a nó g i t i B c Kinh. Vi c Philippines thay đ i quan đ i m B n Đông đ n thưa xác nh n nh ng g i các nhân v t di u h u Trung Qu t ng hoài nghi: đó là dù hành vi khiêu khích c a B c Kinh có th khi n h g p p h i t n th t trong ng n h n, nh ng n ng l c quân s và kinh t gia t ng c a h có th bù đ p nh ng t n th t đó trong m t th i gian và sau đó h s kh i p h c các t n th t b ng cách “quy n r” nh ng nnc mà Trung Qu t ng c ng ép. Các thưa thưa nh v y s c ng c “ni m tin” nguy hi m này m t s nhân v t t i B c Kinh, thay vì khi n h “t nh ng”.

“ S l a b p c a k b t n t Trung Qu ” c a *Brahma Chellaney*

Khi s c m nh càng gia t ng, Trung Qu càng n l c đ t m c tiêu chính sách đ i ngo i b ng các hành đ ng h m d a, b t n t. Nh ng nh ng gi i h n v cách ti p c n này ngày càng đ c b c l .

Trong c ng th ng Doklam, hàng ngày Trung Qu đ u c nh báo n r t lui ho c s p h i đ i di n v i tr đ a quân s. B qu c phòng Trung Qu đ e d a d y cho n “bài h c cay đ ng” nh n m 1962; B ngo i giao Trung Qu t n ra hàng lo t l i d a d m. i phó l i, chính p h Modi v n bình t nh và không h p h n ng v i b t k l i đ e d a nào c a Trung Qu. Rõ ràng Trung Qu đ ng s đ ng chi n

tranh tâm lý để với n đ đ đ đ các m tiêu chí n l, theo nh lý thuyết của Tôn T là “chiến thắng mà không dùng chiến tranh”. Chiến tranh tâm lý của Trung Quốc chủ yếu thông qua chiến dịch bóp méo thông tin và hoạt động truyền thông nhằm kh h a n là k xâm l và Trung Quốc là bên b vi phạm.

Nhng ngày đầu công thng, cuộc chiến tâm lý ột của Trung Quốc giúp nước này giành ưu thế. Tuy nhiên khi xem xét kỹ thì cách tiếp cận này đang dần phải rút lui. Dù v m t tng th, s c mnh quân s Trung Quốc là v t tr i, nhng Trung Quốc h u nh không th đánh b i hoàn toàn n trong cuộc chiến Himalaya trong th trn phòng th kiên c của n đ c biên gi i. Ngay c tình trng thù địch t i ngã ba biên gi i công s v t quá kh nng ki m soát của Trung Quốc do quân đ i n ki m soát đ a hình cao h n và có m t đ quân đ i l n h n. N u xung đ t quân s x y ra khi n Trung Quốc thi t h i nh n m 67, T p s g p v n đ nghiêm r ng t i i h i s p t i. Th m chí n u không có xung đ t x y ra, Trung Quốc v n g p r c r i. Cách tiếp cận đ i đ u của Trung Quốc có th khi n n , các qu c gia “l ng l ” có v trí đ a chính tr quan trng nh t châu Á ng v M . B tr ng Ngo i giao n c công ng m c nh báo tr đ a kinh t n u Trung Quốc tiếp t c gây b t n vùng biên gi i. B t c càng kéo dài thì càng nh h ng đ n hình nh của T p – Nhà lãnh đ o quy n l c công nh hình nh bá quy n châu Á của Trung Quốc, làm suy y u nh h ng của Trung Quốc đ i v i láng gi ng.

B t c Doklam là bài h c quan trng cho các qu c gia châu Á đang đ i m t v i s b t n t của Trung Quốc, đ c bi t là trong tranh chấp Biên Phòng. Hi n Trung Quốc đang de đ a s th c hi n các hoạt đ ng quân s đ i v i các c s của Vi t Nam t i qu n đ o Tr ng Sa nhằm ép bu c Vi t Nam ng ng khoan th m dò trong vùng EEZ của mình nh ng n m m ép rìa ngoài yêu sách quá đ ng của Trung Quốc ở Biên Phòng./.